Placat,

angaaende

Islandske Søepasse.

Christiansborg Slot den 7de Marts 1787.

Kiøbenhavn,

trykt hos Directeur P. M. Høpffner, Hans Kongelige Majestæts og Universitetets første Bogtrykker.

i Christian den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark

og Norge, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsteen, Stormarn, Ditmersken, og Oldenborg; giøre alle vitterligt: At, ligesom Vi ved Placat af 18de August forrige Aar, angaaende den islandske Handels Frigivelse, dens 7de Post, iblandt andet allernaadigst have fastsat, at Rhederne udi de Skibe, som til bemeldte Handel bruges, altid skulle forsyne samme med islandske Passe, saa have Vi, angaaende disse Passes Indretning, Udfærdigelse og hvad videre derved efter Fornødenhed bør iagttages, allernaadigst funden for godt at anordne og befale, ligesom Vi herved befale og anordne:

I.

De islandske Søepasse, der, i Almindelighed og for saavidt som til indenlandsk Fart kan være passende, gives samme Form, som for de ved Forordningen af 30te Julii 1756 befalede Søepasse er bestemt, skulle giennem Vort Rentekammer udfærdiges i det danske Sprog paa stemplet Papiir til 4 Rdlr. og indløses, saa længe de den islandske Handel ved Placat af 18de August forrige Aar bevilgede 20 Friheds Aar vare, alene med det ved nysmeldte Placats 7de Artikel anordnede Expeditions-Gebyhr, nemlig 2 Rdlr.

for hvert Pas. Passene, som stiles i Vort eget Navn, forsynes med Vort Kongelige Segl og underskrives ad mandatum af Vore Deputerede i Rentekammeret, og skal bemeldte Kammer tillige see derhen, at denne Anordning vedbørligen vorder efterlevet, paa det at Hensigten med disse Passe kan vorde opnaaet, og Vore kiere og troe Undersaatters Beste befordret. Men dette Slags Passe udfordres nomgiængeligen, ei alene for de Skibe, der udredes til Handel paa Island, men og for dem, der udredes til Fiskerie under samme Land, for de første strax fra denne Anordnings Publication, men for de sidste først fra næste Aars Begyndelse.

2.

De Skibe, der forsynes med islandske Passe, være sig til Handel eller til Fiskerie eller begge Deele tillige, skulle alle tilhøre saadanne Vore Undersaatter, som ere boesatte enten i Island, eller i Vore andre europæiske Stater, hvor octroyeret Handel ikke finder Sted, og alene for deres Regning udredes. Skibenes indehavende Ladninger skulle iligemaade alene være saadanne Vore Undersaatter tilhørende, og saavel disse Ladninger, som Fangsten af Fiskeriet, forhandles, ligesom Fiskeriet selv drives, alene for deres Regning, uden at nogen Fremmed maae have mindste Andeel deri, med mindre han er virkelig boesat enten i Island eller i andre af Vore forbemeldte europæiske Stater.

3.

Til at godtgiøre dette, skulle de af meerbenævnte Vore Undersaatter, der forlange islandsk Pas til noget Skib, tilveiebringe følgende Beviser:

Naar saadanne Vore Undersaatter, som selv ere Rhedere i et Skib, agte at drive Fiskerie, eller Skibets Ladning er dem selv tilhørende, skulle de 2de største Skibs-Rhedere, hvorunder den skal være indbegreben, som fører Skibets Correspondence, næst at anmelde, hvilke Stæder eller Havne i Island de agte at beseile, fremviise fra de samtlige Rhedere et af dem underskrevet Rhederiebrev, og derefter afgive en sidemeret Gienpart deraf, med hosføiet Efterretning om, hvor Rhederne ere boende, samt dernæst aflægge deres corporlige Eed, at de ikke vide eller kiende nogen anden eller flere Rhedere

dere, end saaledes er anmeldt, som og at ingen uden disse have nogen Lod eller Deel enten i Skibet, dets Udrustning og Ladning, eller Fiskeriets Drivt, men at alt dette eene tilhører Vore til denne Handel og Fiskerie berettigede Undersaatter, saaledes at ingen fremmed Magts Undersaat eller nogen til denne Handel og Fiskerie Uberettiget, hverken directe eller indirecte, haver nogen Andeel derudi, da de og tillige skulle give fra sig en af dennem underskreven eedelig Attest eller Caution, efter hosføiede Formular.

Naar derimod Skibet er af Rhederne bortfragtet til andre til denne Handel og Fiskerie berettigede Undersaatter, enten aldeles eller tildeels, da skulle Rhederne alene afgive forommeldte Beviser for Skibet selv, samt derhos forklare, til hvem samme enten gandske eller tildeels er befragtet, og til Beviis herpaa maae Rhederne tillige forsyne sig med dennes eller disses eedelige Attest, at saadan Befragtning, være sig til Handel eller Fiskerie eller begge tillige, er alene for hans eller deres, og andre Vore dertil berettigede Undersaatters, Regning; hvilken Attest Rhederne da skulle indsende, tilligemed deres egen, om at Skibet er meerbemeldte Vore Undersaatters Eiendom.

Paa samme Tid skal og den Skipper, som skal føre Skibet, hvorpaa Passet forlanges, aflægge sin corporlige Eed, at han i ingen Maade vil misbruge Passet, men i alt rette og forholde sig efter denne Vor allernaadigste Anordnings Indhold og Bydende.

Disse Reverser tilligemed Gienpart af Rhederiebrevet, hvoraf Originalen forevises, skulle indleveres til ethvert Steds vedkommende Øvrighed, ligesom og den ommeldte Eed skal aflægges for den; hvorefter Øvrigheden ufortøvet skal giøre Indberetning derom til Vort Rentekammer og tillige indsende foranmeldte Reverser, samt fordmeret Gienpart af Rhederiebrevene, og naar alt dette der er befundet rigtigt, skal det islandske Pas derfra blive meddeelt.

4.

For saa meget meer at lette den betimelige Tilveiebringelse af de fornødne Beviser til disse Passes Erholdelse, i Tilfælde, at nogen af Vore til den islandske Handel og Fiskerie berettigede Undersaatter skulde lade befragte et in-

denlandsk Skib til at føre Salt fra Portugal, Spanien eller Middelhavet til Island, maae det, da alle Vore Undersaatters Skibe, som seile forbi Capo finis terræ, ere forsynede med Algierske Søepasse, gielde som Beviis nok for, at saadant Skib er Vore Undersaatters Eyendom, naar ved Ankomsten til Island forevises Skibets algierske Pas. Men til Beviis for, at Ladningen alene tilhører Vore til denne Handel berettigede Undersaatter, da maae den Kiøbmand, som foretager saadan Handel, strax give det tilkiende for Vort Rentekammer, næst at melde Skipperens og Skibets Navn, med eedelig Forsikkring, at ingen Uvedkommende skulle tage Deel derudi; hvorefter da derfra bliver meddeelt et Pas, som alene lyder paa Ladningen, og Passet derpaa tilsendt den nærmeste af Vore Gesandter eller Consuler, for at blive overleveret til Skipperen, naar Fragt-Contracten er sluttet og Gesandten eller Consulen foreviist.

5.

Naar noget Skib, som er bestemt til at beseile, eller at drive Fiskerie under Island, enten seiler fra eller ankommer til nogen, være sig fremmed, islandsk eller i andre Vore europæiske Stater beliggende Havn, skal Skipperen være forbunden til at forevise hans medhavende islandske Pas til Paategning, paa fremmede Havne af Vore Consuler, og paa Vore Staters Havne, i Island af Sysselmændene, men andensteds af vedkommende Toldbetiente, hvilke derfor altid ved deslige Skibes Ankomst eller Afgang skulle fordre dette Slags Passer til Eftersyn. Skipperne skulle derhos være forbundne til at afgive den ved Vor Placat af 18de August 1786, dens 7de Artikel, anordnede Carga over deres Ladninger, og dermed videre forholdes saaledes, som deri er foreskrevet.

6.

Om nogen Forandring skulde foregaae med Rhederiet, imedens Skibet er paa Reisen, enten ved Kiøb, Salg eller Arv, saa at de Rhedere, som Skibet efter Rhederiebrevets Indhold tilhører, sælge nogen Part i Skibet til en anden, eller og en Part i Skibet nogen ved Arv kunde tilfalde, da skulle de 2de største Rhedere, som, i Følge foregaaende 3die Artikel, deres Eed have aflagt, under samme Eeds Kraft tilforpligtede og skyldige være, saa-

dan

dan med de udi Rhederiebrevet anførte Rhedere sig Tid efter anden tildragende Forandring vedkommende Magistrat strax behørigen at tilkiendegive, der saadant til Vort Rentekammer ufortøvet haver at indberette; dog skulle under saadan Forandring, Kiøb eller Salg ingen andre forstaaes, end Vore egne Undersaatter, eftersom det forstaaer sig af sig selv, at ingen Fremmed maae udi Skibet have ringeste Andeel, og at i saadant Tilfælde intet Pas vorder udgivet. Skulde det ellers tildrage sig, at een af disse 2de største Rhedere, som Eeden have aflagt, ved Døden maatte afgaae førend Skibets Tilbagekomst, da skal i den Afgaaendes Sted en anden af de største Rhedere være forbunden, den foreskrevne Eed for Magistraten at aflægge, samt den eedelige Revers eller Caution, til videre Indsendelse udi Vort Rentekammer, at underskrive; men i Fald Skibet, hvorpaa Passet er taget, skulde, førend Reisen angaaer, til en eller anden indenlandsk Rheder, enten tildeels eller ganske bortsælges, da skulle de forrige Rhedere tilforpligtede være, det udtagne Søepas inden 14ten Dage efter Kiøbet at aflevere til Indsendelse udi Vort Rentekammer, hvorimod de nye Rhedere sig om et nyt Søepas skulle anmelde, og sig derudinden i alt saaledes forholde, som denne Placat indeholder og befaler.

7.

Til end ydermere Rigtighed ved slige Søepasses Udfærdigelse, og førend fornævnte Rhedere Eeden aflægge, skulle de for vedkommende Magistrat producere Maalebrev eller Attest, samt Søe- eller Biil-Brev, hvorefter Magistraten indberetter Skibets Navn og dets Drægtighed tilligemed Skipperens Navn, som skal føre Skibet; og da fornævnte Documenter til Skibet uforbigiengeligen behøves og ved samme maae følge, og Vore Undersaatters Skibe, som allerede til fremmede Lande og Havne maatte være afseilede, dog alligevel, endskiønt samme ikke kunne produceres, med de fornødne Passe paa Forlangende billigen bør forsynes, saa skulle til den Ende de 2de største Rhedere af ethvert saadant Skib, foruden hvis dennem i de foreskaaende Artikler er paalagt at efterkomme, endnu med corporlig Eed for vedkommende Magistrat forsikkre, at de det udtagne Pas til intet andet, end til det Skib og til den Skipper, for hvilke de samme have forlangt, skulle bruge, ligesom og denne Skipper ved hans Hiemkomst med Eed haver at bekræfte, at Passet til

intet

intet andet Skib er brugt eller af hannem afleveret. Skulde ellers Skipperen paa hans Reise ved Døden afgaae, da skal den, som Skibet udi hans Sted fører, denne Eed ved Skibets Tilbagekomst for Stedets Magistrat aflægge, som igien derom deres Attest til Vort Rentekammer haver at indsende.

Dersom nogen understaaer sig at udlaane, pantsætte eller bortsælge et islandsk Pas, da skal han ikke alene betale i Straf 2000 Rdlr., men endog desuden erstatte de øvrige Rhedere, som ikke ere deelagtige i denne Forseelse, al den deraf flydende Skade og Ulempe; Men skulde nogen understaae sig, noget islandsk Søepas at forfalske, eller i andre Maader til fremmede Undersaatters Skibe og Tieneste at misbruge, da skal de straffes derfor, som for Falsk efter Loven; hvilken Straf de og skulle være underkastede, som saadan grov Forseelse directe eller indirecte befordre, saavelsom de, der overbevises, at have været vidende derom, og ikke have aabenbaret det.

8.

Disse Søe-Passe skulde ikke gielde uden for een Reise, dog at Hen- og Hiemreisen ansees for een Reise, om endog Skibet, enten for at indtage eller udlosse sin Ladning, maatte anløbe adskillige Havne, og skal Skipperen inden 8te Dage efter hans Hiemkomst, imod behørigt Beviis, indlevere Passet til vedkommende Magistrat eller Øvrighed, som derefter indsender det til Rentekammeret; forsømmer Skipperen det, da skal han derfor være forfalden i 200 Rdlrs. Bøder.

9.

Dersom et Skib, som med et islandsk Søe-Pas er forsynet, paa eet eller andet fremmed Sted, imedens Reisen varer, vorder solgt og afhændet, da skal Skipperen være forbunden, i Fald sig sammesteds nogen dansk Minister, Agent eller Consul befinder, Passet, efterat han det tilforn haver igiennemskaaret og saaledes casseret, imod behørig Beviis in duplo, til dennem at aflevere, derefter indsender bemeldte Minister, Agent eller Consul ufortøvet, saadan Pas til Vort Rentekammer; ligesom og Skipperen end videre skal være forpligtet, een af forommeldte Qvitteringer til den Rheder, som Skibets Correspondence fører, at indsende, som samme derpaa til Stædets Magistrat,

imod

imod behørig Beviis, haver at overlevere, for derefter til Vort Rentekammer at indsendes; Men varder Skibet solgt paa saadant Sted, hvor ingen Vores Minister, Agent eller Consul opholder sig, da skal Skipperen i Overværelse af sine Skibsfolk overskiere Passet i 4re Deele, og saadanne Stykker med Skibsfolkets vedføiet eedelige Attest, der tillige skal indeholde, paa hvad Sted Skibet er solgt, ufortøvet til Correspondence-Rhederen indsende, som samme strax til Stedets Magistrat overleverer, for derefter ligeledes Vort Rentekammer imod Beviis at tilstilles.

Forsømmer Skipperen at efterkomme, hvis hannem herudinden paalagt er, da skal han betale derfor 200 Rdlr. i Straf.

10.

Skulde noget Skib, som noget islandsk Søepas haver erholdet, underveis forgaae, strande, eller i andre Maader forulykkes, og det medhavende Søepas ved saadan Leilighed forkomme, da skal Skipperen være forbunden udi hans derover givne Erklæring under Eed at bekræfte, at Passet med Skibet aldeles er borte bleven; men skulde han, uagtet saadant Skibbrud, have reddet Passet, da haver han sig dermed at forholde, ligesom i næst foreskaaende Artikel er anført; undergaaer Skibet med Skibsfolket ganske og aldeles, saa haver Skibets Correspondence-Rheder saadant til vedkommende Magistrat at indberette, for videre udi Vort Rentekammer at tilkiendegives.

11.

Alle disse Passe skulle være numererede og derudi i Bredden indført Datum, naar Eeden af begge de største Rhedere saavelsom af Skipperen er aflagt; ligesom Vi og allernaadigst ville, at Vort Rentekammer skal foranstalte, at der ved dette Collegium indrettes en Bog, hvorudi skal indføres og antegnes, naar disse Passe udgives og igien tilbageleveres.

12.

Alle og enhver uden Forskiel, enten det maatte være nogen af Skibsfolket, eller andre, som beviisligen kunne angive, at nogen haver handlet imod sin Eed og denne Anordning, skulle nyde, og uden nogen Afkortning vorde

udbetalt, Halvdeelen af den Straf, som udi foranstaaende Artikler findes dicteret; men den anden halve Deel skal være Fattigbøssen ved Vort Rentekammer hiemfalden.

Hvorefter alle og enhver sig allerunderdanigst have at rette. Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residentsstad Kiøbenhavn den 7de Martii 1787.

Under Vores Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

Reventlow. Erichsen. Hansen. Hoë.

Vorndran.

Eeds-Formularer.

1) Naar Ladningen saavelsom Skibet tilhører Rhederne.

Vi undertegnede 2de Hoved-Rhedere udi Skibet N. N., hvorpaa vi under Dags Dato have erholdet islandsk See-Pas fra det Kongelige Rentekammer, declarere og hermed paa det kraftigste forsikkre, at fornævnte Skib N. N. os og de øvrige udi det producerede Rhederie-Brev anførte Rhedere og Kongelige danske Undersaatter allene og ingen anden tilhøre, samt at ingen Fremmed derudi, hverken directe eller indirecte nogen Andeel have.

{Iligemaade bekræfte vi, at dets indehavende Ladning er aldeles for vores egen Regning, uden at nogen Fremmed enten directe eller indirecte haver nogen Andeel i den dermed førende Handel.

End ydermere forbinde vi os hermed, at vi det forbemeldte os meddeelte See-Pas hverken skulle udlaane, bortleie, pantsætte, sælge eller til noget fremmed eller indenlandsk Skib, under hvad Prætext det være kunne, overlade, ligesom vi og love og forsikkre, at alt hvis udi Deres Kongelige Majestæts allernaadigste udgangne Placat af Dato 7de Marts 1787, angaaende de islandske See-Passe findes anordnet og befalet, af os i alle optænkelige Maader nøie og fuldkommen skal vorde efterlevet og iagttaget; Til ydermere Bekræftelse underkaste vi os, enhver for sig, vore Personer, Gods og Formue til fuldkommen Forsikkring herudinden.

Saa sandt hielpe os Gud og hans hellige Ord.

2) Naar Skibet er udrustet til Fiskerie, lyder det insignerede saaledes:

Iligemaade bekræfte vi, at det med samme drivende Fiskerie er allene for vores egen Regning ꝛc. ut supra.

 3) Naar

3) Naar Skibet er befragtet til andre.

Vi undertegnede Hoved-Rhedere udi Skibet N. N., som til N. N. er befragtet, og hvorpaa 2c. NB. det insignerede udelades, da derfor aparte Eed aflægges af Befragterne.

4) Befragternes Eed.

a) i Hensigt til Ladningen.

Vi underskrevne Befragtere af Skibet N. N. declarere og herved paa det kraftigste bekræfte, at den med samme Skib afsendende Ladning er allene os tilhørende, saa at ingen Fremmed derudi eller i den dermed førende Handel hverken directe eller indirecte nogen Andeel haver.

Saa sandt hielpe 2c.

b) Naar det udrustes til Fiskerie.

- - bekræfte, at det med samme Skib drivende Fiskerie er allene for vores egen Regning, saa at ingen Fremmed hverken directe eller indirecte haver nogen Andeel derudi, eller i den deraf udbringende Fordeel.

Saa sandt hielpe 2c.